

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

Atentát na Johna Fitzgeralda Kennedyho (22.listopad 1963)

AKTIVITA: SŠ
NÁZEV: A tak je potřeba zabít prezidenta? JFK?

ANOTACE:

Žáci jsou prostřednictvím aktivity seznámeni s průběhem atentátu na Johna Kennedyho a také jeho bratra Roberta. A především s otázkou, které jejich zavraždění vyvolalo. Během lekce zvažují možné důvody vedoucí k zavraždění JFK (studená válka, berlínská zeď, karibská krize, otázka Izraele, pronikání komunismu do Latinské Ameriky, mafie, rasismus v USA, kosmický program) a posléze je porovnávají s důvody, které vedly k zavraždění Roberta. Zamýšlejí se nad zobrazovaným tématem v historické souvislosti, získávají informace z filmového média. Uvědomují si, jakým způsobem zachází film s fakty a které faktory omezují jeho hodnověrnost.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

GV: český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis

OV: český jazyk a literatura, občanská výchova, dějepis

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

GV a OV: multikulturní výchova, výchova v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k učení, komunikativní, občanské

CÍLE:

Žáci:

- jsou schopni zařadit významné atentáty na prezidenty USA do kontextu historického vývoje,
- jsou schopni objasnit výsledky problémy, které se kolem atentátu na JFK objevují,
- jsou schopni navrhnout a obhajovat hypotézy dějinných procesů, které ovlivňovaly USA v 60. letech, a zároveň objasňovat, proč se některé z nich uplatňují ještě v současnosti,
- se zamýšlejí nad omezením objektivit i u tzv. dokumentárního filmu.

DÉLKA:

45 minut

POMŮCKY:

- pracovní list
- kniha **Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii (str. 294)**

POSTUP:

- 1) Učitel napíše, zobrazí, rozdá ... otázku: Jak se jmenuje současný prezident USA a kdo by mohl mít „hypotetický“ zájem na jeho zavraždění? Žáci by se měli dostat k výsledku Obama. Tři žáci posléze střídavě zapisují na tabuli návrhy hypotéz. Učitel nekomentuje, jen u zajímavých a aktuálních podnětů žádá navrhovatele o podrobnější vysvětlení.
- 2) Žáci vypracovávají úkol I.b Čtou medailonky a nejprve ve dvojicích a posléze ve čtveřicích objasňují historické souvislosti atentátů. Například – jak souvisí Lincolnova smrt s občanskou válkou v USA?

Abraham Lincoln

(15. dubna 1865), původně právník, ale vykonával také lecjaká jiná povolání (tesař, pošťák) byl 16. prezidentem USA v letech 1861 – 1865 a prvním prezidentem z řad Republikánské strany. Jeho zvolení vedlo k vypuknutí občanské války v USA. Za americké občanské války vedl severní státy. Krátce po kapitulaci Jihu v roce 1864 byl znovu zvolen prezidentem. V dubnu 1865 jej v divadle smrtelně zranil jižanský fanatic.

James Abram Garfield

(19. září 1881) ze státu Ohio byl zvolen 20. prezidentem Spojených států. Ve funkci prezidenta strávil pouhých šest měsíců a 15 dnů. Ačkoliv nebyl voják, byl profesorem klasických jazyků, dokázal po vypuknutí občanské války jako dobrovolník zorganizovat pěší pluk vojsk Unie. V těžkých bitvách to dotáhl až na generála. Po atentátu (byl zasažen dvěma ranami z revolveru) poměrně dlouho zápasil o život, nakonec podlehl infekci. Atentátníkem byl právník, který podporoval druhé křídlo republikánů.

William McKinley

(14. září 1901) byl 25. prezident Spojených států. Podobně jako Garfield i McKinley pocházel ze státu Ohio, kde působil jako advokát a čtyři roky byl guvernérem. Jako dobrovolník se rovněž zúčastnil občanské války, vyznamenal se v celé řadě bitev a skončil v hodnosti majora. V listopadu 1896 vyhrál prezidentské volby za Republikánskou stranu a v roce 1900 tento úspěch zopakoval. Byl zavražděn anarchistou a v úřadu ho nahradil Theodore Roosevelt.

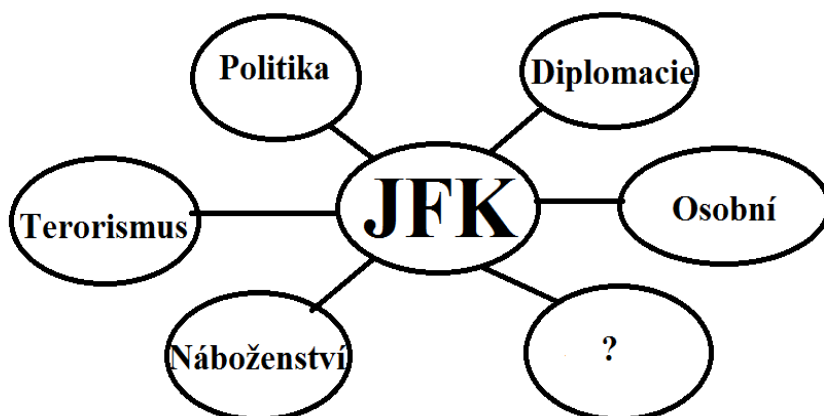
John Fitzgerald Kennedy

(22. listopadu 1963) byl 35. prezidentem USA v letech 1961–1963. Syn z milionářské rodiny irského původu, absolvent dvou univerzit (Harvard a Londýn). Hrdina z bojů v Pacifiku za 2. světové války, jenž po dlouhé plavbě v moři sám zachránil těžce raněného námořníka. A konečně nejmladší prezident v dějinách USA, člen Demokratické strany, katolík. Zavražděn byl za návštěvy v texaském Dallasu dne 22. listopadu 1963.

Podle Ivana Brože (upraveno - <http://21stoleti.cz/blog/2007/02/19/zahady-atentatu-na-prezidenty-usa-obeti-fanatiku-nebo-spiknuti/>)

- 3) Na základě domácího zadání předkládají konkrétnější hypotézy k zavraždění Kennedyho - I.c a doplňují do myšlenkové mapy:

Hypotézy pro atentát

- 4) Společné sledování klipu: <https://www.stream.cz/slavedny/534201-den-kdy-zavrazdili-kennedyho-22-listopad> nebo se přečte text z knihy „**Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii**“.
- 5) Žáci vypracovávají zadání III.b podle pracovního listu – *Které hypotézy byly potvrzeny klipem?* Společná diskuse.
- 6) Žáci si ve dvojicích zpracovávají zadání III. c – *Které okolnosti atentátu a jeho vyšetřování považujete za podezřelé?* Společná diskuse.
- 7) Žáci ve čtveřicích zpracovávají zadání III. d – *Kterým částem dokumentu naprosto věříte a které považujete za problematické?* Společná diskuse.
- 8) Individuální doplnění tabulky:

Oběť	John Kennedy	
Místo, datum		
Vražedný nástroj		
Okolnosti vraždy		
Motiv činu		
Vrah		
Vyšetřování		
Rozsudek		
Poznámky		

Po vyplnění učitel postupně vyzývá různé žáky k přečtení svých zápisků. Komentáře činí jen ostatní žáci.

- 9) Sledování klipu: <https://www.stream.cz/slavedny/10002619-den-kdy-byl-spachan-atentat-na-roberta-f-kennedyho> (pokud se učitel rozhodne věnovat více prostoru diskusím a pokud si tyto uchovávají potenciál, je vhodné 9. až 11. úkol přesunout za domácí zadání). Osvědčilo se pustit i celý díl o atentátu na JFK, respektive vybranou část opakovaně, a to zejména vzhledem k úkolu z bodu 7- III. d – z pracovního listu.
- 10) Žáci individuálně doplňují tabulku z úlohy 8.
- 11) Žáci formulují vlastní stanoviska k následným otázkám:
Může atentát na prezidenta změnit USA, svět?
Může atentát změnit USA?
Může atentát změnit svět?

REFLEXE:

Probíhá během aktivity několikrát formou diskuse, závěrečná úkolem 11. (IV. z pracovního listu), ve které je klíčové, aby žáci dokázali argumenty potvrdit své názory (domněnky) a své postoje k násilí obecně. Diskuse v optimálním případě směřuje k obecnějším tématům a přesahuje rámec úzce vymezeného pojetí dějepisného učiva – role násilí v dějinách, zdařené i nezdařené atentáty a jejich následky, otázka trestu, se zvláštním zřetelem k trestu smrti apod. Vhodné pro obecnější charakter aktivity by bylo rovněž téma o možnosti zjistit pravdu a nalézt skutečné viníky, o manipulaci s důkazy, o konspiraci atd.

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

POZNÁMKA a ZDROJE:

Pro učitele:

Tabulka atentátů na prezidenty USA

Zdařené	Nezdařené	Komentář
	Andrew Jackson 1835	
Abraham Lincoln 1865		
James Garfield 1881		
William McKinley 1901		
	Theodore Roosevelt 1912	Atentátník skončí v psychiatrickém ústavu.
	Franklin D. Roosevelt 1932	Atentátníkem zastřelen Antonín (Tony) Čermák, rodák z Kladna, starosta Chicaga
	Harry Truman 1950	Úplně nepovedený atentát
John F. Kennedy 1963		
	Gerald Ford 1975	Dokonce dvakrát během jednoho roku, obě útočnice byly ženy – trest doživotí.
	Ronald Reagan 1981	Atentátník považoval svůj čin za největší vyznání lásky v dějinách (k herečce Jodie Foster)

<http://21stoleti.cz/blog/2007/02/19/zahady-atentatu-na-prezidenty-usa-obeti-fanatiku-nebo-spiknuti/>

http://en.wikipedia.org/wiki/John_F._Kennedy

DOPORUČENÍ:

Životopis JFK naleznete v knize **Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii.**

Zpracoval:
Josef Märc